

Kanakulli seire metoodika

Pesitsusedukuse seire käigus külastatakse kanakulli teadaolevaid pesi märtsist augustini ja määratakse lindude olemasolu, käitumise, pesa välimuse ja/või poegade olemasolu järgi kanakulli pesitsemine ja selle edukus. Enamikke pesapaiku külastatakse juunis või juulis, kui pesitsusedukuse peamine indikaator – pojad – on tihti ka pessa ronimata puu alt binokliga vaadeldavad või lennuvõimestunud pesakonna puhul pesa lähikonnas kuulda ja näha. Võimalusel ronitakse pessa ja mõõdetakse poegade tiiva ja jooksme pikkused, kaalutakse ja rõngastatakse. Pesade puhul, kuhu ronimine on võimatu, võib poegade arvu määramiseks kasutada drooni.

Väljaspool nähtavate pesapoegade perioodi või väljaspool pesitsusaega hinnatakse pesade asustust kaudsete tunnuste järgi:

1. Pesaplatvormi pealmise oksakihi koostis ja värskus – värsked okaspuuksad kevadel viitavad asustatud territooriumile ja asustatud pesale (nn kaunistatud pesa). Kui kohev ja uuendamata oksapärg püsib pesal kogu suve, ei ole pesas edukat pesitsemist toimunud, kuid saab järeldada, et vähemalt kevadel oli territoorium asustatud.
2. Udusuled pesaplatvormi okste küljes – kanakulli samal aastal asustatud pesale on iseloomulikud vanalindude udusuled, mis püsivad soodsate ilmaoludega pesaokste küljes ka kuid pärast pesitsust .
3. Pesaplatvormi pealmise oksakihi tihedus – suvine kohev oksakiht viitab kevadel kaunistatud pesale või varajases staadiumis ebaõnnestunud pesitsusele. Poegade poolt tihedaks ja ühtlaseks platvormiks tallatud oksakiht on selge tõestus edukast pesitsusest.
4. Väljaheidete kogus pesa all maapinnal – keskmiste ja suurte poegade puhul on võimalik selle järgi hinnata pesakonna suurust. Kasulik on see olukorras, kui poegade arvu maapinnalt ei näe ja pessa ronida ei ole võimalik.
5. Kondid ja muud toidujäänused pesa all – kõige iseloomulikum ning kindlam moodus kanakulli pesa identifitseerimiseks ning eduka pesitsuse määramiseks. Kanakulli eduka (poegadega) pesa alt leiab pea alati saakobjektide jäänuseid, millest kõige iseloomulikumad on suuremate lindude valgeks pleekinud kondid ja keskmiste või suuremate lindude suled. Suuremad kondid säilivad pesa all mitmeid aastaid ja seetõttu ongi võimalik tuvastada mitme aasta taguseid edukaid pesitsusi.

Pesapuu alt kogutud infole saab enamasti kinnitust ja täiendust puu otsa pesa juurde ronides. Pesa lähemal vaatlemisel on võimalik täpsemini määrata asjaolusid, mida puu alt ei ole võimalik näha – näiteks okstega kaunistatud, kuid edutu pesa puhul pesalohu suurust, hindamaks, kas pesitsus nurjus munade või väikeste poegade staadiumis või pessa ei munetudki. Samuti on pesa oksakihtide lähemal uurimisel võimalik täpsemalt määrata pesa vanust ja edukate pesitsuste vanust (saakobjektide jäänused säilivad ka pesas). Saagijäänuste kogumiseks külastatakse pesi uuesti augustist oktoobrini, pesast ning lähiümbrusest kogutakse kõik leitud kondid ja suled ning määratakse liigi täpsuseni ning eristatakse isendite arv.